



Uudenmaan liitto  
Nylands förbund



# Maakuntaohjelman tiekarttojen valmistelu 2026

MYR 24.2.2026

# Lähtökohta: TTS 2026

- **Vuonna 2026 päivitetään maakuntaohjelman strategisia painopisteitä tarkentavat tiekartat:** Ilmastotiekartta, TKI-tiekartta sekä elinvoimaa ja hyvinvointia tukeva tiekartta (aiemmin nimellä Työllisyyden tiekartta).
  - MK-ohjelman lausunnoissa toivottiin, että Uudenmaan kuntien moninaisuus ja erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolisten kuntien rooli nousisi paremmin esiin ohjelmassa. Myös kuntien osuutta toimeenpanossa kaivattiin tarkemmaksi. **Toimeenpanoa avataan tarkemmin ohjelmaa tarkentavissa tiekartoissa, joiden päivitys aloitetaan ensi vuoden alussa.**

Tavoite	Mittari
1. Uudenmaan ilmastotiekartta on päivitetty laajassa sidosryhmäyhteistyössä	Uudenmaan ilmastotiekartta on hyväksytty maakuntahallituksessa (S2026)
4. Uudenmaan TKI-kärkiin investoimalla on saatu kasvatettua alueen innovaatiokyvykkyyttä	Uudenmaan TKI-tiekartalle laadittu toimenpidesuunnitelma 2025–2026 on toimeenpantu
7. Uudenmaan elinvoimatiekartta on päivitetty laajassa sidosryhmätyössä (aiempi Työllisyyden tiekartta)	Uudenmaan elinvoimatiekartta on hyväksytty maakuntahallituksessa (S2026)

# Tiekartat nyt

2024

2024

2022



## SISÄLLYS

Kuvailulehti .....	4
<b>1. Johdanto</b> .....	<b>5</b>
1.1 Hiljneutraali Uusimaa -tiekartan päivittäminen .....	5
1.2 Toimintaympäristön muutokset .....	6
<b>2. Lähtökohia maakunnalliselle ilmastotyölle</b> .....	<b>9</b>
2.1 Kansallisen tason strategiat .....	9
2.2 Uudenmaan kuntien ilmastotavoitteet .....	11
2.3 Muut ilmastotyötä ohjaavat tavoitteet, sopimukset ja kytkennät .....	12
<b>3. Uudenmaan ilmastotyön tavoitteet</b> .....	<b>14</b>
3.1 Tavoitteena hiljneutraali maakunta 2030 .....	14
3.2 Ilmastotyön vauhdittaminen .....	16
<b>4. Maakunnallisen ilmastotyön muodot, tekijät ja vastuut</b> .....	<b>17</b>
4.1 Maakunnallisen ilmastotyön malli .....	17
4.2 Maakunnan liiton rooli ilmastotyössä .....	19
4.3 Keskeiset yhteistyön verkostot .....	20
<b>5. Päästökehitys Uudellamaalla</b> .....	<b>23</b>
5.1 Uudenmaan kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2021 .....	24
5.2 Hiljensidonta ja päästökompensaatio osana hiljneutraaliutta .....	26

Uudenmaan liiton  
työllisyyden  
tiekartta



Ilmastokestävä Uusimaa 2030  
-tiekartta

Uudenmaan liiton julkaisu E 231 - 2024



## Uudenmaan EU-tasoisesti TKI-toiminnan tiekartta

Uudenmaan liiton julkaisu E 231 - 2024

## Sisällys

Kuvailulehti .....	4
Presentationsblad .....	4
<b>1. Tiivistelmä</b> .....	<b>5</b>
<b>Sammanfattning</b> .....	<b>6</b>
<b>2. Johdanto</b> .....	<b>8</b>
2.1 Uudenmaan TKI-toiminnalle asetetut tavoitteet .....	8
<b>3. Tilannekuva: Uudenmaan TKI-toiminta EU-tasolla</b> .....	<b>10</b>
3.1 Uudenmaan TKI-toiminnan tilannekuva .....	10
3.2 EU:n nykyinen ohjelmakausi (2021–2027) ja sen keskeiset rahoitusohjelmat .....	13
3.3 Uudenmaan TKI-toiminnan EU-rahoitus .....	15
3.4 Julkisten resurssivirtojen suhteellinen merkitys Uudenmaan TKI-toiminnassa .....	15
3.5 Uudenmaan menestys Horisontti Eurooppa -rahoituksessa .....	16
3.6 TKI-toimijoiden näkemyksiä EU-rahoituksesta .....	18
3.6.1 TKI-toimijoiden näkemyksiä EU-hankkeisiin osallistumiselle .....	19
3.6.2 Uudenmaan TKI-toiminnan vahvuudet ja haasteet .....	20
3.6.3 Uudenmaan TKI-toimintakentän tulevaisuudessa .....	21
<b>4. Maakunnan strategisesti merkittävät TKI-ekosysteemit ja -hankkeet</b> .....	<b>23</b>
4.1 TKI-tiekarttan kärjet kohti vuotta 2030 .....	26
4.2 Ekosysteemisidonnaiset kärjet kohti vuotta 2030 .....	27
4.3 Huipposaamisikeskittymät TKI-kärkinä .....	29
4.4 Toimintatapakärjet: TKI-ekosysteemit ja startup-kulttuuri .....	31
4.4.1 TKI-ekosysteemien johtamiseen lisää potkua .....	32
4.4.2 Startup-kulttuurin seuraava aalto .....	32
<b>5. Ennakointi: EU-tason kehitys tulevaisuudessa</b> .....	<b>33</b>
5.1 Tuleva ohjelmakausi (2028–2034) .....	34
5.2 EU-tason verkostot ja alueelliset kumppanuudet .....	35
5.2.1 Vaikuttaminen EU-tasolla .....	36
5.3 Aluemärkkinointi – Uudenmaan TKI-aluebranding EU-tasolla .....	37
<b>6. Toimintamalli tulevaan: Uudenmaan TKI-tiekartta EU-tasolla kohti vuotta 2030</b> .....	<b>39</b>
6.1 TKI-toimijoiden roolit ja strategiat .....	41
6.2 Uudenmaan liiton rooli .....	46
6.2.1 Nykytila: EU-neuvonta ja -koordinaatio .....	47
6.2.2 Promootorin rooli .....	47
6.2.3 Valmentajan rooli .....	47
6.2.4 Strategin rooli .....	48
<b>7. Toimenpiteet</b> .....	<b>49</b>
7.1 EU-tasoisesti TKI-toiminnan strategia .....	50
7.2 Koordinaatio ja johtaminen .....	51
7.3 Vaikuttaminen .....	52
7.4 Tukipalvelut .....	52
7.5 Placemaking .....	53
7.6 Tiekartan yhteenvedo .....	54
<b>8. Loppusanat</b> .....	<b>57</b>
<b>Liitteet</b> .....	<b>59</b>
Liite 1. Pyöreän pöydän keskusteluihin ja haastatteluihin osallistuneet asiantuntijat .....	59

Julkaisun ulkopuoliset liitteet: liitteet 2–4 on toimitettu Uudenmaan liitolle  
tämä julkaisuista erillisinä tiedostoina.



## Sisällys

<b>Tiivistelmä</b> .....	<b>3</b>
<b>Sammandrag</b> .....	<b>4</b>
<b>Summary</b> .....	<b>5</b>
<b>1. Johdanto</b> .....	<b>6</b>
<b>2. Toimintaympäristön ja työllisyyden kehitys Uudellamaalla</b> .....	<b>8</b>
<b>3. Painopisteet ja toimintalinjaukset</b> .....	<b>13</b>
3.1 Veto- ja pitovoimainen Uusimaa .....	14
3.2 Työllistymistä edistävät palvelut ja hyvinvointi .....	17
3.3 Lisää osaajia ja osaamista .....	20
3.4 Elinvoimaiset ja työllistävät yritykset ja työnantajat .....	24
3.5 Tilannekuva, ennakointi sekä tiedon kulku ja hyödyntäminen organisaatiojärjestelmien yllä .....	27
3.6 Vaikuttaminen .....	28
<b>4. Toimeenpano ja seuranta</b> .....	<b>30</b>
4.1 Toimeenpanon ja seurannan prosessi .....	30
4.2 Uudenmaan liiton rooli työllisyyden edistämässä .....	31
<b>Liite: Uudenmaan työllisyyden kehityksestä tilastojen valossa</b> .....	<b>32</b>

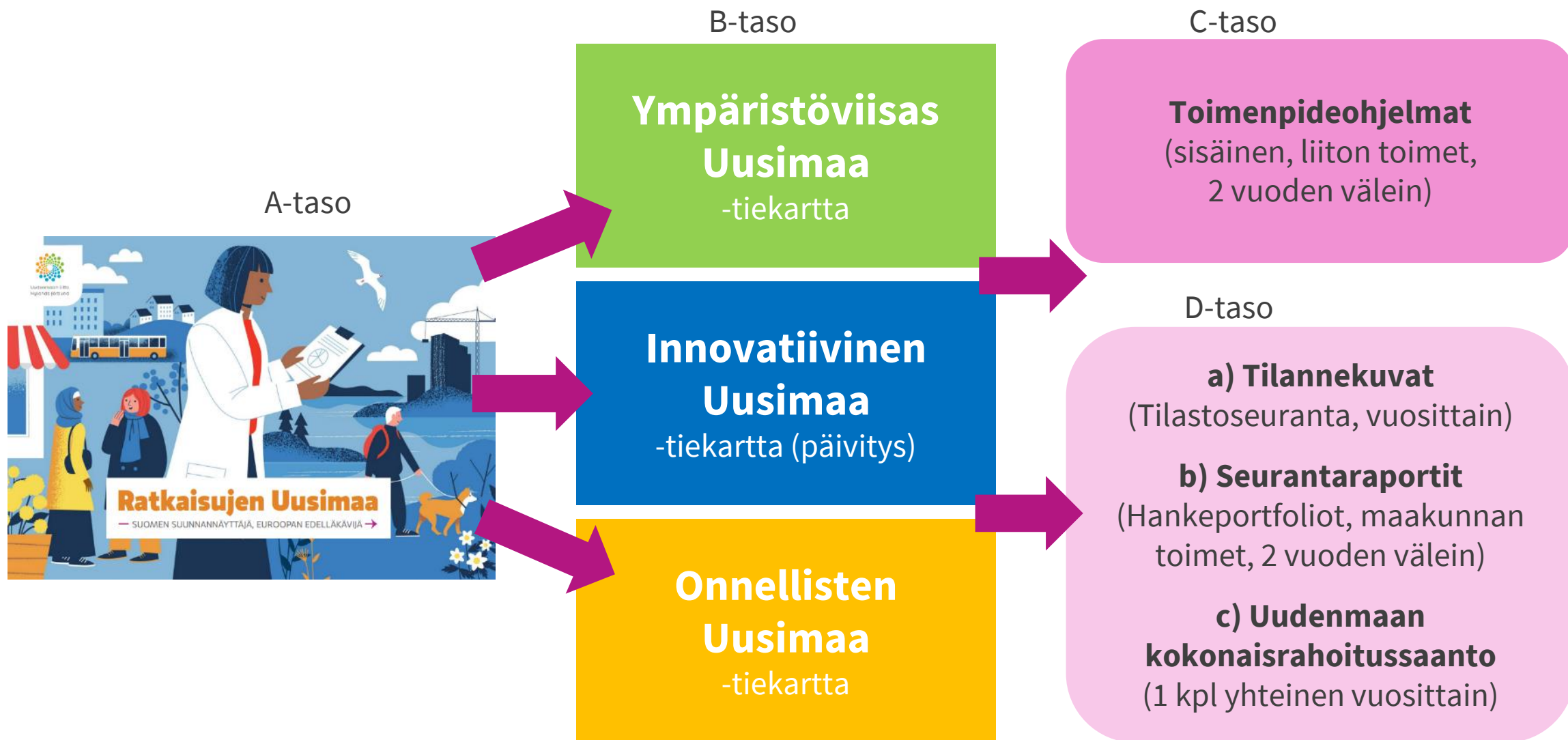
# Päivitettävien tiekarttojen temaattinen työnjako

Ympäristöviisas Uusimaa - tiekartta	Innovatiivinen Uusimaa - tiekartta	Onnellisten Uusimaa - tiekartta
<ol style="list-style-type: none"><li>1. Luontopositiivinen Uusimaa (=ELINVOIMAKESKUS LUMO, syksyllä)</li><li>2. Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta</li><li>3. Ilmastokestävä maakunta (=Ilmastokestävä Uusimaa 2030 -tiekartta ja sen kytkentä)</li></ol>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Euroopan innovaatiotoiminnan vauhdittaja</li><li>2. Verkostoilla ja investoinneilla elinvoimaa</li><li>3. Osaajien Uusimaa</li></ol> <p><b>Yhteinen valmistelu</b></p>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Monimuotoinen metropolimaakunta</li><li>2. Hyvä maakunta kotoutua</li><li>3. Työtä ja hyvinvointia nuorille</li></ol>

Läpileikkaavat teemat: turvallisuus, kansainvälisyys, elinvoima, yhteistyö

Kaikkien tiekarttojen nimet ovat vielä työnimiä!

# Uusi strategiakartan suunnittelukehikko



# Tiekarttojen valmistelun aikataulu

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Maakuntahallitus (ml. aamukoulu)					11.5.			24.8.	
Maakunnan yhteistyöryhmä MYR		24.2.			4.5.	16.6.			
Johtoryhmä		9.2.						10.8.	
Elinkeinojen ja innovaatioiden asiantuntijaryhmä				9.4.		3.6.			23.9.
ULKAS (kulttuuriasiantuntijaryhmä)		6.2.							
ULMAS (matkailuasiantuntijaryhmä)		11.2.							
YKI (ympäristö, kiertotalous, ilmasto)									
LIRY (liikenneslun asiantuntijaryhmä)									
SURY (maankäytön slun as.ryhmä)									
TKI-verkosto									
UIYR (U-maan ilmastoyhteistyöryhmä)									
Sidosryhmätilaisuudet				17.4.					
KJ-kokous				8.4.					
TE-johdon foorumi (huhti-toukokuu)									

● Ympäristöviisas -     
 ● Innovatiivinen -     
 ● Onnellisten Uusimaa -tiekartat (kaikki työnimiä)